
Uvodnik

Članki v tokratni številki revije Varstvoslovje so raznoliki, vendar se vsi osredotočajo na aktualne teme sodobnega kazenskega pravosodja in širša varnostna vprašanja. Številka prinaša šest člankov, in sicer s področij preiskovanja vojnih zločinov, upravljanja boja proti korupciji, povezav med tveganjem in občutkom varnosti pri potovanjih v tujino, kompetenc policijskih vodij, video nadzora in legitimnosti v zaporskem okolju.

Aleksandar R. Ivanović in **Lars Petter Soltvedt** v prvem članku analizirata preiskovanje in pregon vojnih zločinov z zbiranjem dokaznega gradiva za sodne postopke zoper osumljene osebe na Zahodnem Balkanu. Pri tem prikažeta različne težave, ki vplivajo na to, da je preiskovanje vojnih zločinov težko in zapleteno. Na podlagi analize predlagata učinkovitejše pravne in kriminalistične metode za preiskovanje in pregon vojnih zločinov na Zahodnem Balkanu.

Eduardo Viegas Ferreira predpostavlja, da igrajo politični sistemi, institucije in družbene skupine ter različni načini posameznikove interakcije z njimi pomembno vlogo pri pojavu koruptivnega vedenja. Obstoječi podatki kažejo, da načrti za obvladovanje tveganja korupcije niso imeli nobenega vpliva na mednarodno dojetje korupcije na Portugalskem ter na odkrivanje in obsodbe primerov korupcije.

Sophia Yakhlef, **Goran Basic** in **Malin Åkerström** predstavljajo kvalitativno raziskavo o tveganjih, varnosti in svobodi gibanja, ki je temeljila na zbiranju podatkov s terenskim opazovanjem in intervjuvanjem potnikov na švedskem letališču Arlanda (Stockholm) in trajektni liniji Tallink Silja Line med Stockholmom, Rigo in Latvijo. Rezultati kažejo, da je veliko potnikov v raziskavi naklonjenih evropski ideji svobodnega gibanja, vendar jih je pri tem strah groženj, ki izvirajo iz zunanjega okolja Evropske unije. Potniki namreč varnost doživljajo in ocenjujejo v razmerju do drugih ljudi, njihova stališča pa so odvisna od dogajanja v zunanjem okolju – v konkretnem primeru so to grožnje, ki se pojavljajo za evropskimi mejami (npr. terorizem).

Ksenija Butorac, **Ante Orlović** in **Mislav Stjepan Žebec** so si zastavili vprašanje, kako hrvaški policisti dojemajo določene značilnosti policijskih menedžerjev. Avtorji analizirajo pomen in prisotnost relevantnih osebnostnih značilnosti in veščin/kompetenc policijskih menedžerjev v hrvaški policiji in ugotavljajo, ali socialne in demografske značilnosti policistov vplivajo no to oceno. Anketiranci so kot zelo pomembne ocenili tehnične oz. strokovne, socialne in strateške kompetence, medtem ko so pomembnost osebnostnih značilnosti menedžerjev za njihovo uspešnost ocenili kot srednje pomembne. Avtorji med socialnimi in demografskimi značilnostmi anketirancev in ocenjevanimi kompetencami niso ugotovili statistično značilnih povezav.

Milan Žarković, **Zvonimir Ivanović** in **Ivan Žarković** obravnavajo stanje in praktične težave pri uporabi javnega videonadzora za policijske in kazensko procesne namene. Prispevek prinaša primerjalno-pravno analizo srbskega sistema javnega video nadzora in uporabe posnetega materiala kot dokaza v različnih postopkih. Rezultati predstavljajo različne perspektive uvajanja sprememb v srbsko zakonodajo.

V zaključku številke **Rok Hacin** in **Charles B. Fields** predstavljata nov teoretični pristop k raziskovanju legitimnosti v zaporskem okolju, ki smo ga poimenovali dualni model legitimnosti v zaporih. Avtorja trdita, da bi bilo treba obe skupini (obsojence in zaporsko osebje) v zaporu preučevati istočasno, saj legitimnost, ki temelji na medosebnih odnosih, ni nespremenljiv pojav.

V uredništvu revije *Varstvoslovje* želimo, da bi vam tokratna številka vzbudila zanimanje in nove ideje za nadaljnje raziskovanje ter pripravo novih prispevkov.

Branko Lobnikar
Urednik števil v angleškem jeziku